

MAGYAR LAJOK

3 lei

Taxa postala plătita în
aprobarea Dir. Gen. P.T.

ROMANIA

VII., Erzsébet-körút 9-11.

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VI. — 266. (1708) Oradea, 1937. dec. 23

Primcolaborator: **dr. Gyárlás Elemér**

A központi választási irodában szerda reggelig negyvenegy megyéből számolták össze az eredményeket

Bucuresti. Saját tud. Még mindig hiányzik 31 megyéből a hivatalos végeredmény s a többi megyék eredményei is itt-ott néhány körzet hiányával vannak megadva. A végösszeszámolás és a százalékos elosztás, valamint a képviselőház tagjainak névsora a mai nap folyamán

is alig várható. A lapok számítása szerint a képviselőházban 35 nemzeti parasztpárti képviselő lesz, 28 légionista, 16 nemzeti keresztény-párti, akik a tegnap este befutott újabb adatok szerint mégis megerősödtek: 4 Gheorghista és vagy 8 magyar.

Valasztasi eredmények az erdélyi varmegyekben

Az erdélyi varmegyek választási eredményeiről eddig beérkezett adataink itt következnek:

ARADMEGYE:

Mindent a hazáért 27.546. Kormány 21.946. Magyar Párt 10.696, Nemzeti parasztpárt 8805. Német néppárt 4003. Goga 3423. Bratianu Gh. 1621, Argetoianu 1411, Iunian 1349, Zsidópárt 1167. Szociáldemokraták 841.

Arad: Magyar Párt 2829, Kormány 1985. Mindent a hazáért 1710. Nemzeti parasztpárt 987.

BIHARMEGYE:

Kormány 33.958. Nemzeti parasztpárt 17.761. Mindent a hazáért 12.210. Magyar Párt 8160, Zsidópárt 2894, Iunian 2736. Argetoianu 1932, Bratianu Gh. 1709. Goga 1490. Averescu 896. Szociáldemokraták 470.

BRASSÓMEGYE:

Kormány 9732, Mindent a hazáért 5302. Magyar Párt 5291, Nemzeti parasztpárt 3903. Bratianu Gh. 2451. Goga 1151. Szociáldemokraták 428. Iunian 382, Német néppárt 327. Argetoianu 261, Zsidópárt 275.

CSIKMEGYE:

Magyar Párt 13.334, Kormány 5351. Nemzeti parasztpárt 2315, Argetoianu 953. Mindent a hazáért 672. Szociáldemokraták 501. Goga 496. Iunian 404. Averescu 310, Zsidópárt 204. Bratianu Gh. 157.

A Magyar Párt itt is abszolút többséget kapott.

FOGARASMEGYE:

Kormánykartell 5116. Nemzeti parasztpárt 4784, Mindent a hazáért 4010, Német néppárt (hitleristák) 1451, Argetoianu 1068. Averescu 1027, Bratianu György 577. Magyar Párt 414, Goga 340, Iunian 193. Szociáldemokraták 152.

HÁROMSZÉKMEGYE:

Magyar Párt 13.596, Kormány 4535. Nemzeti parasztpárt 1811, Argetoianu 1553. Bratianu Gheorghe 1062. Goga 698, Mindent a hazáért 533, Iunian 337, Szociáldemokraták 266, Averescu 167.

A Magyar Párt az összes szavazatok 50,2 százalékát érte el!

HUNYADMEGYE:

Szavazásra jogosultak száma: 99.912, le-

szavazott: 63.054, megsemmisítve: 884. érvénytelen: 213.

Kormány 21.045. Mindent a hazáért 15.837. Nemzeti parasztpárt 13.733. Szociáldemokraták 3270. Magyar Párt 3081, Goga 1403. Iunian 1245. Argetoianu 1096. Bratianu Gh. 331. Zsidópárt 590. Averescu 310. Pártonkívüli 29.

Néhány részleteredmény: Déván a kormány 582, a Magyar Párt 491. Nemzeti parasztpárt 301. Mindent a hazáért 216 a Zsidópárt 173 szavazatot kapott. A magyar szavazatok száma Petrozsény I. 453. Petrozsény II. 86. Vulkán 171. Lupény 360. Szászváros 243. Vajdahunyad I. 189. Vajdahunyad II. 162. Piski-telep 249.

KOLOZSMEGYE:

Kormány 12.376. nemzeti parasztpárt 11.904. Magyar Párt 9474. Mindent a hazáért 4677. Iunian 1747. Zsidópárt 1426. Goga 1280. Bratianu Gheorghe 1119. Szociáldemokraták 714. Averescu 200.

Kolozsvár: Magyar Párt 2948, Nemzeti parasztpárt 1495. Kormány 1437. Zsidópárt 912. Mindent a hazáért 450. Szociáldemokraták 450. Goga 119. Iunian 111. Bratianu Gheorghe 51. Averescu 42.

KISKÜLLŐMEGYE:

Kormány 9044. Nemzeti parasztpárt 5228. Mindent a hazáért 2959. Magyar Párt 2490, Német néppárt 1526. Goga 792. Bratianu Gh. 612. Iunian 409. Szociáldemokraták 364. Zsidópárt 241. Averescu 117.

NAGYKÜLLŐ:

Kormány 11.632. Német néppárt (hitleristák) 5725. Nemzeti parasztpárt 3873. Mindent a hazáért 3287. Magyar Párt 2572, Bratianu Gh. 1613. Goga 1609. Averescu 771. Iunian 588. Szociáldemokraták 543.

MÁRAMAROS:

Kormány 10.815. Nemzeti parasztpárt 5872. Mindent a hazáért 4658. Zsidópárt 1483. Goga 1027, Bratianu Gh. 970. Magyar Párt 898, Argetoianu 461, Iunian 347. Szociáldemokraták 88.

MAROSMEGYE:

Magyar Párt 11.285, Kormány 10.904, Nemzeti parasztpárt 5560, Mindent a hazáért

5372, Goga 4002. Zsidópárt 1093. Német néppárt 938. Bratianu Gh. 896. Argetoianu 804. Iunian 698. Averescu 347. Szociáldemokraták 325.

Marosvásárhely: Magyar Párt 1959. Zsidópárt 488, Kormány 459, Mindent a hazáért 433. Nemzeti parasztpárt 319. Argetoianu 72. Szociáldemokraták 68. Goga 48. Bratianu Gh. 31. Iunian 31. Averescu 21, Német néppárt 13.

NASZÓDMEGYE:

Kormány 9491. Mindent a hazáért 5775. Nemzeti parasztpárt 4326. Goga 3418. Magyar Párt 1009, Zsidópárt 834. Német néppárt 804. Argetoianu 688. Averescu 53.

SZAMOSMEGYE:

Kormány 9643. Nemzeti parasztpárt 9212. Mindent a hazáért 4604. Magyar Párt 3989. Bratianu Gh. 1246. Iunian 1136. Argetoianu 1004. Zsidópárt 892. Goga 800. Szociáldemokraták 564.

SZATMÁRMEGYE:

Kormány 13.661. Nemzeti parasztpárt 11.476. Magyar Párt 6189, Goga 4506. Mindent a hazáért 4058. Zsidópárt 2285. Szociáldemokraták 982. Iunian 892. Argetoianu 555. Német néppárt 282. Averescu 208. Szavazásra jogosultak 45.094, megsemmisítve 550.

Szatmár: Magyar Párt 2123, Zsidópárt 1935. Nemzeti parasztpárt 715. Kormány 591. Mindent a hazáért 176. Szociáldemokrata 172. Goga 60. Nagybányán a Magyar Párt 648 szavazatot kapott.

SZEBENMEGYE:

Kormány 19.170. Mindent a hazáért 6607. Nemzeti parasztpárt 5858. Német hitleristák 2729. Goga 1689. Magyar Párt 1242. Bratianu Gh. 769. Zsidópárt 243. Iunian 205. Averescu 65.

SZILÁGYMEGYE:

Nemzeti parasztpárt 17.109. Kormány 14.726. Magyar Párt 11.029, Mindent a hazáért 6323.

A Magyar Párt az 56.586 szavazatnak mintegy husz százalékát érte el.

SZÖRENYMEGYE:

Kormány 17.811. Mindent a hazáért 11.696. Nemzeti parasztpárt 9160. Goga 4173. Magyar Párt 2461, Bratianu Gh. 1595. Szociáldemokraták 1587. Argetoianu 381. Iunian 1372. Zsidópárt 632. Averescu 365.

TEMESMEGYE:

Kormány 31.265. Mindent a hazáért 20.728. Nemzeti parasztpárt 12.967. Német néppárt 13.667. Magyar Párt 10.531, Goga 5296. Szociáldemokraták 3711. Bratianu Gh. 3210. Zsidópárt 1864. Iunian 1666. Argetoianu 1551. Averescu 869.

TORDAMEGYE:

Kormány 8161. Mindent a hazáért 7901. Magyar Párt 5663, Nemzeti parasztpárt 5506. Iunian 896. Averescu 792. Bratianu Gh. 659. Goga 552. Zsidópárt 278. Argetoianu 107. Szociáldemokraták 75.

UDVARHELYMEGYE:

Kormány 10.553, Magyar Párt 8333, Nemzeti parasztpárt 1660. Mindent a hazáért 1209. Argetoianu 706. Goga 510. Iunian 390. Bratianu Gh. 184. Averescu 80.

A SZENÁTORVALASZTÁSOK

Bucuresti. Saját tud. A szenátorválasztások eredményét ugyancsak a belügyminisztériumban központosítják. Remélik, hogy még az éjszaka folyamán közlik a hivatalos eredményeket.

a pókhálóvékony
selyemharisnya

Kellog meghalt

Nyolcvanegyedik születése napján ért véget földi élete

Newyorkból jelentik: Frank Kellog, volt külügyminiszter, a Minnesota-állambeli San Paulban szerdán hajnalban fél 2 órakor meghalt. Kellog halála éppen 81-ik születésnapján következett be. A halál közvetlen oka: tüdőgyulladás. Kellog a háború utáni idők egyik legjelentősebb államférfia volt. Négy éven át irányította az Egyesült Államok külpolitikáját. Az ő nevéhez fűződik a híres Briand-Kellog-egyezmény létrehozása. Halála hírért nyolc perccel a halál tényleges bekövetkezése előtt közölték. Kezelőorvosa ekkor megállapította, hogy a haldokló még lélegzik. Nyolc perccel később azután bekövetkezett a halál.

A nemzetiek és vörösek nagy harca Teruel körül

A nemzetiek körülzárták a vöröket és a vörösek bevonultak Teruelbe. — A két hadvezetőség híradásai is harcolnak egymással

Salamancából jelentik: A nemzeti rádióállomás jelentése szerint Teruelnél a nemzetiek teljesen körülzárták a köztársasági csapatokat, amelyek a legutóbbi három nap alatt közel tízezer halottat vesztek. A jelentés szerint a köztársaságiak csak azért küzdenek, hogy kiszabadítsák magukat és visszavonulhassanak.

Ezzel szemben a vörös jelentések arról szólnak, hogy a vörös csapatok Teruel közelében elfoglalták a nemzetiek állásait. A megtámadott terueli front felé siető nemzeti tartalékokat a vörösek föltartóztatták. Teruel a vörösek két oldalról támadják és a terueli temető és több ház már birtokukba került.

Barcellonából jelentik: A köztársasági hadvezetőség jelentése szerint a köztársasági csapatok elfoglalták Teruel és bevonultak a városba.

Ezzel szemben Llano tábornok a sevillai rádióban kijelentette, hogy a nemzetiek táborában semmit sem tudnak Teruel állítólagos elestéről. Teruelnek különben a további hadműveletek

szempontjából nincs jelentősége. A nemzetiek hadijelentése sem szól Teruel elestéről, sőt arról számol be, hogy a nemzetiek a terueli hadszíntéren előre törtek. A köztársasági jelentés viszont azt állítja, hogy a vörösek kezükben tartják Teruel egész déli részét, a pályaudvar környékét, a város nyugati részét és a központi negyed egy részét.

Kinevezések a pápai államtitkárságnál

Rómából jelentik: Msgr. Pizzardo bíborossá való kinevezésével változások történtek az államtitkárság felső személyzetében. A rendkívüli egyházi ügyek kongregációjának titkára Msgr. Tardini, a helyettes államtitkár pedig Msgr. Montini lett. Msgr. Tardini a francia részen nagy rokonszenvnek örvend. Ő készítette elő a liseuxi és a párizsi ünnepségekre a pápai képviselést. A francia kormány csak nemrég tüntette ki a becsületrend tiszti fokozatával. Rómában született és ma mindössze negyvenkilenc éves.

Msgr. Montini Bresciában született 1897-ben. Atyja híres ügyvéd, Lombardia katolikus mozgalmainak vezetője volt. Msgr. Montini pápi pályafutását is a katolikus mozgalmakban való tevékenység jellemzi. Miután tanulmányait hármass doktorátussal koronázta meg, Gasparri bíboros a nemesi akadémiaára hívja és itt készül elő diplomáciai tevékenységére. Tudományos munkásságát dogmatikai munkák és diplomáciai tanulmányok képezik. Msgr. Montini feltűnően fiatal korban került a nagyjelentőségű helyre. Egyházi és politikai körök sokat várnak fiatalos munkakedvétől és munkabírásától.

A gyerekek nagyon örülnek
A szép kis játékszernek
Ha a Havranek cégtől veszi
Az biztosan boldoggá teszi.

Annyukám! vegyél hát gyorsan.
A Havranek cég tudod hol van
Játékja szép, mint egy álom
Csodás dolgok olcsó áron.
Hogy mindég örömet tegyél
Játékot Havranektől vegyél.

Havranek utóda

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 12. sz.

Út a halál felé

Írta: Havas István

Buda, 1526 július hó.

Mi, II. Lajos Magyarország királya seregünk élén ma hagytuk el királyi székhelyünket: Budát, hogy a birodalom alvidékén pusztító pogány törökök illó tiszteleire tanítsuk... Nem jól van. Ez úgy hangzik, mintha levelet írnék például a pápa úr ó szentségének. Nem ezt akarom pedig. Késéd krónikát óhajtok írni, hogy eltegyem s majd a királynénak mutassam meg. A szép királyné, a mosolygó Mária! Egyre vig, egyre nevet, mosolyog, táncol, énekel. Oly jó ranézmem boldog gyermekarcára, csillogó gyöngyszemére. Csak azt nem tudja megérteni, hogy én is miért nem vigadok vele mindig! A gyermek! Elfelejté, hogy én már húsz éves vagyok és tíz év óta király.

Isten veled, Buda! Te láthatad volna boldog gyerekkoromat, ha az ilyen lett volna és láthatad volna ifjúságom ragyogó napjait is, ha valaki szeretett volna. De ki szeretett engem? Akik körülvettek: érdekeik játékszerévé tettek. Cifra, színes labdájuk voltam, alig több ennél.

Most is eleresztettek a hadba háromezer emberrel. Mintha vadászatra mennék s nem a tolnai táborba. Szulejmánnak, tudom, háromszáz ezer embere is lesz! Mégis küldtek, még Burgio úr, a pápa követe is sürgetett, menjek, menjek! Elhiszem, hogy ő sem szereti a pogányt; én se ezertem. De háromezer fegyveres ehhez nem elég.

Isten veled, Buda! Nagyboldogasszony karsú tornya, vigyázz ránk tovább is az úton, hogy viszontláthassalak, mert könnyen ott hagyhatják felséges fejünket!

Erd, 1526 július 22.

Már második napja vagyok itt. Veszteglünk, hátha jönnek „szeretett” hűveink a királyhadba. A Sárkány Ambrus házában ablakából messze lehet látni, de hiába nézek, egy maroknyi por-

felhő sem jelzi, hogy valaki közelednék. Ha már ilyen sok időm van, gondoltam reggel, átlövogok a királynéhoz, aki Csepelen van most.

Mária örült jöttömnek. Ragyogóan fogadott, nyakamba szökött, mint egy kis őz. Igazán szép volt s néhány pillanatra elfeledtette velem minden királyi díszességemet. Ezt a jószágát megjegyzem magamnak. Egész együttlétünk alatt jókedvűen viselkedett, kacagott, mint gerlice. De mikor elbúcsúztam tőle keservesen sírt. Még így nem láttam sírni. A nők, úgy látszik, többet megsejtenek, mint amennyit tudnak. Meg akartam vigasztalni, de magam is... Csitt, a király gyöngeségéről ne essék szó!

Este volt, mire Erdre visszatarterem ismét. Ambrus derék asszonyfelesége izletes estebédde! várt, de énnekem torkomon rekedt a pompás falat. Nem tudtam enni, valami összeszorította a gégémet, a szívemet.

— Szeretnél-e helyemben király lenni, Ambrus fiam? — szóltam vendégszerető gazdámnak, amúgy tréfásan, nehogy szomorúnak lásson.

— Én csak hűséges szolgád akarok maradni, felséges király uram — válaszolt ő. Mire én keserűségemet nem tudván visszafojtani, mondtam:

— No, Ambrus, akkor alighanem magad maradsz ebben a minőségben. Vagy látod-e, mint sietnek hozzám az én hív nemeseim?!

Mikor lefeküdtem, ott kint a pihenő tábor valami szomorú nótát dúdolt. Azzal aludtam el.

Ercsi, 1526 július 24.

Az első fecske! Báthori András, nádorispánunk öccse, csatlakozott ma hozzánk. A többieknek nem sürgős. Furcsa, az emberek itt elvesztették a szívüket! Vagy az eszöket is? Péterváradról nem jó híreket küld Tomory. Ha az ország kulcsa elvesz, Isten legyen nekünk irgalmas, akik ennyire nem szeretik egymást.

A hegyek felől ma nehéz szelek mozdulnak. Nem a mi végső romlásunknak a szele ez? Mi tartson vissza attól, hogy ne ezt higgyem?

Tomory pénzt kér, vagy katonát. Hát van nekem ezekből valamin? Ilyen király vagyok én.

Dunaföldvár, 1526 júl. 27.

Mai útunkban, Pentelén várt a János vajda követe, Basi György. Nem azt üzent a gazdája, hogy már itt van, hanem kérdezte: tul a Tiszáról, hogy mit tegyen, hogy jöjjön-e? Aki szereti a királyt, az nem alakoskodik, hanem azt mondja: itt vagyok. Szapolyai nem érkezik meg, már látom. Ne is számítson rá az ország; sem más, sem én. János vajda úgy cselekszik, ahogy neki jó. Ugy gondolkozik, mint egy budai szatéc s nem mint az ország főura.

Ravasz szemével ő már látja az én utamat a halálba. És még valamit: egy megüresedett királyi széket Budán s már bókol is feléje. János, szívemből kívánom, hogy el ne érj! Majd csak elülnek benne én is. De ha mégis hozzájut, önző szivedért nem áld meg az Isten soha. Ami ebül jön, ebül is vész. Neked csupán két nagy kezűd volt, amivel kaparítottál mindig, de sohasem segítettél. János, a nagysághoz más is kell. Ennyit én is tudok.

Paks, 1526 augusztus 4.

Pétervárad már elveszett, a török tehát megnyitotta az ország főkapuját. Elhullanak: Ujlak, Erdőd, Vukovár. Tomory megint segítséget kér, én mit tegyek most: körülhordatom az országban a véres kardot és küldöm a futárokat — szintén segítségért. Az urak alusznak, vagy megsejtenek. Mintha az ő életükről nem volna szó, csupán az enyémről!

Még mindig nem vagyunk többen négyezernél. A hatvani gyűlésre tizennégyezren jöttek el szónokolni. Most nagy szükség volna rájuk. De csatára kelni, úgy látszik, nehezebb, mint beszélni.

Este van, szép holdas nyári este. Én szomorú eorsomra gondolok és Máriára, aki olyan szép és kedves, mint ez a holdas est.

Lerogyok az ágyam elé, meztelen térdemre és imádkozom... Jó Istenem, gondolez-e a királyokra is? Azokra is, akik kicsinyek és szerencsétlenek!?

A délkinai Biaz-öbölben tízezer japán katona szállott partra

Kanton város polgármestere kiáltványt adott ki, hogy a várost utolsó lehelleig védelmezik. — Nankintól északra a japánok elfoglalták Szuszien várost

Hankauból jelentik: A kínai körökhöz közelálló Sautangpau című lap jelentése szerint a Biaz-öbölben tízezer főnyi japán katonaság szállt partra. Ezeknek a feladata állítólag az, hogy elzárják a vasúti összeköttetést Hongkong és Kanton között. Kantonban a várható japán támadásra való tekintettel nagy előkészületek folynak a város védelmére. A kantoni polgármester kiáltványt olvasott fel, amelyben kijelentette, hogy a várost az utolsó lehelleig védelmezni fogják. Kanton katonai kormányzója több dandárt küldött a Biaz-öbölbe, hogy megakadályozza a japánok további partraszállását.

Nankingi jelentés szerint a japán hadsereg Nankingtól észak felé nyomulva elérte Susien várost.

Pekingből jelentik: Két magasabbrangu kínai

diplomata a volt nankingi kormány szolgálatát elhagyva, a pekingi új kínai kormány szolgálatába állott. Emiatt a Hankauban székelő kínai hadvezetőség elrendelte elfogatásukat és kivégzésüket.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK HADIFLOTTA-GYAKORLATAI A CSENDES-OCEÁN PARTJÁN — A WASHINGTONI KINAI NAGYKÖVET ROOSEWELTNEL

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök kedden hosszabb megbeszélést folytatott a kínai nagykövettel. A megbeszélés tartalmáról semmit sem közöltek. A kormányhoz közelálló körökben azt hiszik, hogy Wang nagykövet a többi között nyilatkozatot várt az Egyesült Államok csendes óceáni partja mentén folyó flottagyakorlatokról.

A tokiói kormány két malom között

Az Amerika és Anglia által kívánt megtorlások nagy ellen-szenvet keltenek a hadseregben

Tokióból jelentik: A Paris Soir szerint a második amerikai jegyzék izgalmat keltett tokiói illetékes körökben és a kormány most két malom között kénytelen elhelyezkedni. Elsősorban vigyázni kell arra, hogy az Amerika és Anglia kívánataira fogantatott megtorló rendszabályok ne keltsenek túl nagy ellenszenvet a hadsereg körében. A jancei idegen hajók bombázása miatt felelőssé tett hat pilótát hadbíró elé állítják. A Mitsunani elleni rendszabályokat szigorúan titokban tartják.

A kormány egyrésze azt akarja, hogy Kanton megszállását halasszák későbbre, vagy véglegesen ejtsék el.

ANGOL HADSEREG A KINAIK SEGÍTSÉGÉRE

Sanghaiból jelentik: Hankaun keresztül érkező feltűnéseltöltő jelentés szerint a külső mongol köztársaság területén százezerfőnyi modernül felszerelt angol hadsereg kelt át a határon, hogy segítségére siessen a kínaiaknak.

Nehézség nélkül

megszabadulhat csipő és derék fájdalmaival, amelyek kirozoznak és megrövidítik életét PAIN EXPELLER bedörzsölések által. Már néhány napi kezelés után könnyedén kiegyenesítheti testét, nehézségek és fájdalmak nélkül járhat, dol-

gozhat. Dörzsölje be minden este fájó testrészeit a csodálatos hatású PAIN EXPELLER bedörzsölőszelvényvel és rövid időn belül megszabadul fájdalmaival. Kérjen PAIN EXPELLER-t minden gyógyszerárban és drogériában.

A posta karácsonyi ajándéka

Ötvenszázalékos kedvezmény külföldi táviratoknál

Bukarestből jelentik: A posta vezérigazgatósága a karácsonyi levélforgalom gyors és pontos lebonyolítása érdekében kérést intézett a közönséghez. A nyitott borítékban küldött üdvözlőkártyákon csak 5 üdvözlő szó lehet s az ilyenek tilos a személyi vonatkozású leve-

lezés. A leveleket pontosan fel kell bélyegezni; a bélyeget a levél címes oldalán jobb felső sarokra kell ragasztani. A hiányosan bélyezett leveleket nem továbbítják. A címzés legyen pontos és olvasható. A bukaresti címeken a városnegyedet (sectort) is fel kell tüntetni. Az

üdvözlő lapokat és leveleket 2—3 nappal az ünnep előtt már adják fel, hogy idejében továbbíthassák azokat.

Az ünnepek alkalmával külön külföldi távirat-szolgálatot állítanak fel. Ez a szolgálat december 14-től egészen 1938 január 6-ig bezárólag működik minden postahivatalnál. Az európai külföldi táviratoknál a rendes díjszabás 50 százalékát számítják. Európán kívül még nagyobb, körülbelül 60—70 százalékos lesz a kedvezmény. Természetesen üdvözlő táviratokról van csak szó.

Tolna, 1526 augusztus 9.

Borzongató, riasztó híreket hoznak a törökökről. Szulejmán: emberevő, Ibrahim, a nagyvezér: seregfő. A mi kisdud hadunk reggelire sem lesz elég nekik. Azt mondják már Eszéken vannak. Itt Tolna pedig, ahová budai parancsom szerint már egy hónapig ezelőtt egybe kellett volna gyűlnie a hadaknak, mondom, itt még tegnapelőtt nem találtam senkit.

Már azt gondoltam, hogy összeesküdtek ellenem. Királyi parancs, véres kard, személyes könyörgéseim, leveleim, a pogányok tengernyi hada: mind kevés, hogy az országért lóra üljenek! Mindent megadtam nekik, amit kértek: külön törvényeket hozattak velem a főurak és ismét külön engedményeket tettem a nemes uraknak Hatvanban. Most a törvényre mutatnak... Mintha csak nekem ajtót mutatnának: „Eredj, király, végezd el a dologt magad! Bennünket a törvény nem kötelez.”

Adassék azonban hála a mennyei Urnak, jöttek már néhányan. Ugy dobogott a szívem az örömtől, mikor a püspök ur, Várady Pál egri hadait megláttam, mikor nyomában a Perényi Ferenc hada bukott föl a porfelhőből. Ez a Perényi mégis csak hálás pap, nem felejt el, hogy már nyolc éves korában lett Várady püspöke. Itt van már a János vajda öccse is. György, szepesi gróf, lovas- és gyalogsereggel. Ő szentsége a pápa új segítő hadait Ciprusi Hannibál hozta; a megyék lovasbandériumai szintén gyülekeznek. Azt mondják az érkezők, jönnek még mások is.

A jó Isten hallgassa meg további könyörgésemet is! Igen aggodalmaskodtam. Egy hónap alatt húsz esztendővel öregedtem. A hajam egészen fehér és az arcom igen sápadt. Alig alszom, alig eszem valamit. A királyné meg se ismer, mire visszontlát. Ha ugyan még lesz — viszontlátásunk!

Báta, 1526. augusztus 17.

Ma itten szentmisét hallgattam, meggyóntam és magamhoz vettem az Urnak szent testét. Meghagytam, hogy az egész táborban hasonlóan ajtskódjanak.

Fájdalommal tapasztalom, hogy a királyi táborban nagy a marakodó kedv. Jelenlétemben is összetűznek és szinte egymásra törnek. Senkit, de senkit nem tisztelnek, mert mindenki csak magát szereti. En alázatosabb vagyok a legkisebb emberemnél; holott én volnék a király. Ha viszatérek a harcból, papjaimnak meghagyom, hogy a lelkeket jobban pallérozzák, mint eddig.

Ma különben azt is észrevettem, hogy a nemesek rongyosak. Kopott ruhájuk és beesett arcuk szájalmat ébresztett bennem. Mintha beteg lett volna valamennyi. Járásuk imbolygó, mint a lábadozóké; a fegyverük: szedett-vedett; a lovuk: sovány gebe. Kérdeztem ennek az okát. Azt felelték: a szegénység. Hát mégis igazuk lett volna Hatvanban, ahol oly igen panaszkodtak!

Ha Isten megsegít, ezután jobban gondolkodom az ország bajával.

Brodarics, hűséges kancellárom, ma is írt levelet a királynénak. Mondtam, írja meg, hogy imádkozzék érettünk. Huszadikára Mohács alá érünk, ott egyesülünk majd Tomoryval és másokkal. Lehet, hogy ott dől el sorsunk is. Mária, a te szép esengő imádságodat talán meghallgatja az Isten! Imádkozzál!

Mohács, 1526 augusztus 26.

Itt van már Tomory. En benne bízom egyedül! és hiába szabadkozik, ő lesz a sereg fővezére. Ilyen válságos napokban kibem bízom, ha nem az ő hűségében, kipróbált vitézi talentumában?

A hadak mégis csak jönnek. Batthyány Ferenc bán, Perényi Péter temesi főispán, Tahy János varnai perjel, Bánffy János, Pogány Simon és többiek: Isten hozott, nem hagytatok el! Az utolsó pillanatban győzött bennetek a jobb. Egyedül János vajda késik, de én őt nem is várom. Nem mintha szükség volna rá, de mert nem fog jönni. János, meg fogod hallani, hogy nem félttem a sereg élére állani, hogy többre becsültem az országot javát, mint a magam hitvány életét!

A haditanácsokban mindenki szenvedelmes és ingerült. Jobb volna a sok indulatot és a fölösleges argumentumokat a török ellen gyűjteni, aki már átkelt a Dráván és csak a többnapis eső-

zés miatt késik. De már itt van, közel van.

A nemes urak követet küldtek ma a tanácsba, hogy a főurak (és bizonyosan én is) valahogy meg ne forduljunk, mert ők most látják a szerencsés alkalmat a megütközésre. Aki tehát egyebet akar, az halál fia! Mindenki elnémult az indulatos szavakra. En se szóltam, majd megmutatom, mit gondoltam. Es hátha igazuk van, hogy ez az az alkalom!

A váradi püspök ugyan tréfázott, mert azt mondta, hogy jó lesz Brodaricsot is mindjárt özenységéhez küldeni Rómába, hogy a mohács! csatanapot húszezer magyar vitéz napjává avassa. Az Isten tudja, kinek van igaza, a haragvónak-e, vagy a tréfálóknak?

Mohács, 1526 augusztus 28.

Sok tervezgetés és marakodás után végre megállapodtunk. A jobbszárnyat a bán vezeti, a balit Perényi Péter, a derékhadat Tomory a János vajda öccsével, a balszárnyon ott leszek én is, bárhog is nem akarják.

Huszonnyolcezeren vagyunk. A buzgalom nagy, csak a Szulejmán hada ne legyen nagyobb. Mindenki más és más rettenetességet tud róla, csupán a könnyűvéreük szólnak lenézően. Két mérföldre sincs már ide. Hajnalban fölállítjuk a hadat.

Holnap lesz a nagy nap. Holnap!

A gondolataim összefutnak és összekuszálódnak. Ma nem tudok írni. Hajrá, Jézus segits bennünket holnap! A hegyeken előbukó nap minket köszönt-e majd, vagy őket?

Még leírom a holnapi nap dátumát is ide. Hogy mit írok majd alá, te tudod csak. Gondviselőm, Uram, aki mindent tudsz. De hogyha üresen marad remegő kezem vonásaitól, azt már én is tudom ma, mit jelent holnap.

Írjuk le tehát, Jézusom, a beléd vetett forró hit szerint:

Mohács, 1526 augusztus 29.

A katolikusok társadalmi munkája

A nemzetközi Munkahivatal megállapításai

Mint az előző években is, a nemzetközi Munkahivatal 650 oldalas könyvben számol be az 1936 és 1937 első négy hónapjában történt jelentősebb társadalmi megmozdulásokról. Tekintélyes hely jut a könyvben a keresztényszocialista kezdeményezésű mozgalmakat tárgyaló fejezeteknek. Az egyik ilyen fejezet a katolikus Egyház társadalmi tevékenységével foglalkozik. A következőkben ennek a fejezetnek egyes részeit közöljük:

„Az 1936-ik év egyik jellemző vonása a püspöki felhívások és körlevelek nagy száma, amelyek a katolikusok társadalmi tevékenységét sürgetik.

Ausztériában Innitzer bíboros hercegérsek erőteljesen állást foglal a társadalmi igazságosság megakadályozóiival szemben; elítéli azokat a cégeket és vállalatokat, amelyek lelkiismeretlenül kihasználják a szükség és a munkanélküliség idejét és amelyek szeretnek az ilyen zavarosban halászni.

Lengyelországban Msgr. Teodorowicz és Msgr. Tivardowski elérkezettnek látják az időt, hogy a katolikus körök helyrebillentsék a nyomor és a bűnös hanyagság mérlegét, amelynek a munkásosztály áldozata lett. Lengyelország nagy kérdése ma az, hogy találjanak-e egy alkalmas tervet és meg tudják-e azt valósítani.

Az angol birodalomban a püspökök közös pásztorlevélben állapítják meg, hogy a társadalmi igazságtalanság, amely oly hosszú időn keresztül Európa nagy bűne volt, a keresztény művelődés alapjait fenyegeti. Ezért a hagyományokhoz, elődjekhez, különösen pedig a nagy Manninghez hiven, nyilvánosan felemelik szavukat az igazságtalanság, a szegények és a munkások elnyomói, a gyengék kihasználói ellen és minden igazság-szerető embert szervezett tevékenységre szólítanak fel a szent ügy érdekében.

A belga püspöki kar hasonlóan közös pásztorlevélben idézi fel a keresztény társadalmi tanítás nagy igazságait: az ember méltóságát, a család megbecsülését, az egyének és a közösségek kölcsönös jogait és köteleseit. Felemeli szavát az igazság, az igazságosság és a szeretet rendszeres elhallgatása ellen; megbélyegzi a hazugság, a rágalom és a durvaság szemérmetlen alkalmazását. Végül megállapítja a foglalkozási testületek fejlődésének öröndetes tényét, azok nagy, építő szerepét a társadalmi rendben és az állam felépítésének kiegészítésében.

Franciaországban június körül (1936) majdnem minden egyházmegyében megjelennek a körlevelek, amelyek minden jóakaratot munkába szólítanak. A toulousei érsek, Msgr. Saliège, kijelenti, hogy a pénz hatalmára épí-

tett államélet nem tarthat soká s hogy a kereszténység nem ért egyet a kapitalizmussal. Liénart bíboros, Lille püspöke hangoztatja, hogy mindenkinek kötelessége egyesülni a válság leküzdésére és törekedni az egyfoglalkozáson belüliek, tőke, igazgatás, hivatalnokok, munkások, közötti emberséges viszonyt helyreállítani az egyesek és a köz érdekében. Legnagyobb jelentőségű megnyilatkozás Verdier érsek üzenete az 1936-os törvényhozói választások alkalmával. Amikor a nagy hangon hirdette jóléti intézkedések dacára is a munkástársadalom nyomorban él, melyet a válság még elviselhetlenebbé tesz. Párizs érseke felszólítja a katolikusokat, hogy járuljanak hozzá a megoldáshoz. Van az Egyháznak határozott útmutatása már ebben a tekintetben. Minden katolikusnak ismernie kell XIII. Leó és XI. Pius szociális körleveleit. De nem elég ismerni, hanem dolgozni is kell a megvalósításukon.

„Mindnyájan, a pártharcok fölé emelkedve, törekedjünk a béke és a testvériség légkörének a megvalósítására, mert csak így nyúlhatnak hozzá a szakértők ehhez a tövises problémához.

Le kell küzdeni idegenkedésünket, fel kell áldozni politikai nézeteinket, társadalmi előítéleteinket és bizonyos mértékig saját érdekeinket is a társadalmi béke nagy céljért.”

Ezt a felhívást a Szentatya kifejezetten jóváhagyta. Újév alkalmával Verdier érsek ugyanezeket a gondolatokat vetette fel. Buzdította a papságot, hogy ne legyen a jövő „kerékkötője” és ne akarjon minden áron konzervatív maradni, még akkor is, ha ez nyilvánvalóan halálraírt állásfoglalás.

Nemzetközi és nemzeti kongresszusok

Ezek is kivették a részüket a társadalmi kérdés előbbreviteléből. Ilyen kongresszus volt a katolikus sajtó római világtalálása alkalmával a katolikus újságírók második nemzetközi kongresszusa az „Osservatore Romano” igazgatójának elnöke alatt. Huszonnyolc nemzet katolikus újságírói gyűltek itt össze. Pacelli bíboros-államtitkár tolmácsolta a Szentatyanak a sajtóra vonatkozó gondolatait. Többek között ezeket mondta: „A sajtónak harcolni kell a keresztényellenes elméletek és gyakorlatok ellen. Ezek között is a legveszélyesebb a nemzetközi pénzuralmat megvalósító liberálizmus, amely nem törődve a munkás emberi méltóságával és közönséges kereseti eszközévé alacsonyítva le, makacs ellenállással igyekszik megakadályozni a proletárság intézményes megváltását.”

Belgiumban Malinesben gyűltek össze a katolikusok hatodik általános kongresszusukra és

VILÁGHIRŰ

REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony, leány és a regény hőseivel együtt éli át életüket, boldogságukat és bánatukat.

1. Aldrich: És lámpást adott kezembe az Ur . . . . . 89 lel
2. Aldrich: Száll a fehér madár . . . . . 66 lel
3. „ Családi kör 66
4. „ Ella kisasszony 66
5. Lytikens: Ne várjatok vacsorára (Egy orvosnő regénye) 66
6. Br. Orczy: Az öszekuszált fonál 66
7. „ Az okos Pimpernel 66
8. Bottome: Orvosok 86
9. Eton: Hétköznapi emberek 115
10. Mayrie G.: Urihölgy állást keres 86
11. J. B. Priestley: Jóbarátok 198
12. Mitchell: Elfújta a szél 264

Kapható könyvosztályunknál.

foglalkoztak a modern élet minden vonatkozásában a vallási, erkölcsi, gazdasági és társadalmi kérdésekkel.

Magyarországon a mezőgazdaság helyzete szabta meg a katolikusok október 4. és 6-i nagygyűlésének tárgykörét: a falu és a falu válsága.

A „szociális hetek” sikerei

A „szociális hetek” egyre több sikert könyvelhetnek el.

Kanadában Trois-Rivièresben tartottak ilyen hetet augusztus 20 és 27-ike között. A tárgyköre az angersi (Franciaország) szociális hét megismétlése volt. Megvitatásra került a szakszerinti szervezkedés és a testületi szervezkedések kérdése.

Ugyanakkor **Belgiumban** Löwenben tartottak külön a flamandok és külön a wallonok szociális hetét. A tárgykör a „megújulás” volt. A foglalkozások szerinti szervezkedést találták a pénz diktatúrája elleni védekezés legalkalmasabb eszközének.

Lengyelországban a nevelés volt a szociális hét tárgya. A Pózenben megtartott második ilyen szociális hét inkább klerikális jellegű volt és több ország papságának volt találkozója. A tárgykörét azonban az időszerű gazdasági és társadalmi kérdések alkották.

Igy néz ki egy rövid fejezetben nagyon vázlatosan összefoglalva a katolikusok társadalmi tevékenységének néhány mozzanata 1936-ban. Távolról sem kimerítő ez az összefoglalás. Azonban figyelemreméltó, hogy a nem nagyon egyházasiférmű genfi fórumoknak is fel kellett figyelniök a katolikusok társadalmi tevékenységére.

P. I.

Minden vevőnek érdekében van, hogy Karácsony a szükségletét beszerezze kellő időben és 50 lel vásárlásnál már egy szép ajándékot kap!!

50.000 drb ajándék-

tárgyat fogunk szétosztani. Nagy karácsonyi vásár nagybani árakban detailban.

Üveg, porcellán, diszműaruk, evőeszközök

Komlós Testvérek

Nagyvárad, Nicolae Iorga (v. Zöldfa)-utca 13.

Telefon: 372.

Telefon: 372.

Nagy külügyi vita és számadás az angol alsóházban

Az ellenzék vezére a karácsonyi hangulat hiányát panaszolta. — Chamberlain miniszterelnök arról szólott, hogy a világ sérelmeit barátságos és őszinte tanácskozások útján akarja Anglia orvosolni. — Legnagyobb a baj Távolkeleten

Londonból jelentik: Az alsóházban kedden délután az interpellációk befejezése után Attlee őrnagy, a ellenzék vezére megnyitotta a külügyi vitát.

— A világ folyása — mondotta — nincs összhangban a békés karácsonyi hangulattal. Spanyolországban és a Távol-Keleten háborúk dúlnak. Nemrég fontos események történtek, mint a Halifax—Hitler találkozás, a francia miniszterek és idegen uralkodók látogatásai.

Immár három nagyhatalom kilépett a Népszövetségből. Itt az ideje, hogy a kormány közölje politikai célkitűzéseit. Ki kell lépni a passzív részvétlenség magatartásából. Minden törvényes eszközzel védekeznünk kell az angol ügyet fenyegető előítéletek ellen. Angliának egyik nagy támasza a világ kisebb népeinek jóindulata.

A távolkeleti helyzetről szólva Attlee őrnagy kijelentette, hogy a japán támadás súlyosan fenyegeti Anglia érdekeit.

Chamberlain mondja: „A porcellán-bolt nem a legjobb hely birkozóversenyek tartására“

Reméli, hogy a németekkel kölcsönös megbeszélések és alku útján létrejön a megegyezés

Chamberlain miniszterelnök, akit a kormány párt lelkes éljenzéssel fogadott, beszéde elején sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy az ellenzék nyilvános külpolitikai vitát kért a mai időben, amikor olyan nehéz olyat mondani, ami jóhatást gyakorol és olyan könnyű néhány szóval felborítani a helyzetet.

— A porcellán-üzlet — mondotta — nem a legjobb hely birkozóversenyek tartására.

— Azok a megbeszélések, amelyeket lord Halifax Hitlerrel és más vezető személyiségekkel folytatott, bizalmas jellegűek voltak és nem mondhatók semmit, ami a megbeszélések során adott ígéret megszegésének volna tekintendő. Az angol kormány sohasem kívánta és nem is volt az a szándéka, hogy ezek a megbeszélések már közvetlen eredményeket hozzanak. Ezek csupán megbeszélések és nem tárgyalások voltak. Tehát azok során

nem adtak semmiféle ígéretet és nem kötöttek semmiféle alkut. Amire gondoltunk és amit sikerült elérnünk, az: a személyes érintkezés kormányunk egyik volt tagja és a német birodalom vezére és kancellárja között, hogy lehetőleg kölcsönösen és világosan megérthessük egymás politikáját és felfogását.

— Elég világos fogalmaink vannak azokról a problémákról, amelyeket a német kormány meggyőződése szerint meg kell oldani, ha meg akarjuk teremteni azt a légkört, amelyet mindnyájan kívánunk és amelyben a nemzetek az együttműködés szándékával, nem pedig gyanakvással és haraggal tekintenek egymásra. Világos, hogy ezt az állapotot csak kölcsönös megbeszélés és alku útján lehet elérni és ezt első lépésnek kell tekinteni annak az állapotnak megteremtéséhez, melyben félre lehet tenni a gyanakvást és helyre lehet állítani a bizalmat. Ez természetesen azt követeli, hogy

mindenki, aki ebben az erőfeszítésben részt vesz, a maga részéről szintén járjon hozzá valamivel a közös cél eléréséhez. Nem lehet azonban ezt a folyamatot siettetni vagy erőltetni.

— További vizsgálódásra és tanulmányozásra lesz szükség és ami eddig történt, az csak bevezetése egy szélesebbkörű és gyümöl-

esözőbb jövőnek. Most elsősorban a két ország sajtójának kell önmérsékletet és tartózkodást tanusítania.

MEGOLDASOK KERESÉSE A VILÁGGAZDASÁGI VONALON.

— Gondolom és remélem, hogy Van Zeeland ur rövidesen elkészíti a francia és angol kormány elé terjesztendő jelentését. E tekintetben ki kell emelnem, hogy a gazdasági kérdéseket nem lehet teljesen különválasztani a politikai kérdésektől.

— A francia külügyminiszterrel és miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseimről és azok eredményeiről — mondotta — továbbiakban Chamberlain — már beszámoltam. A két kormány között minden fontos kérdés tekintetében megállapított összhang, mélyes megelégedéssel tölti el kormányunkat. A német birodalmi kormány kezdeményezésére Delbos rövid, de hasznos eszmecserét folytatott Neurath külügyminiszterrel. Ennek során nem történtek kísérletek a fennálló barátságok vagy megértések gyöngítésére, vagy ellentétes hatalmi csoportok megalakítására.

A SPANYOL HELYZET VESZÉLYE ELMULT. A TÁVOLKELETI SAJNÁLATOS ESEMÉNYEK-BEN JAPÁN TÓL BEKEBIZTOSÍTÓ FORDULATOT VÁR ANGLIA.

— Ami a spanyol helyzetet illeti — folytatta Chamberlain — az angol javaslatot elfogadta valamennyi kormány és a polgárháború két küzdőfele is és remélhető, hogy rövidesen bizottságot lehet Spanyolországba küldeni. Az elmúlt hónapokban észrevehetően enyhült az európai feszültség és ez jórészt annak köszön-

TESTA
A legbiztosabb hűlés ellen

A legkedvesebb karácsonyi meglepetés
1 pár jó meleg házcipő

Reichard

cipőáruházból.

A legszebb karácsonyi a,ándék 1 pár

hócipő Reichard

cipőáruházból.

Sportol a gyermeke? Vegyen neki

korcsolya-cipőt vagy ski-cipőt

Reichard

cipőáruházában Nagyvárad

hető, hogy a spanyol helyzet most már kevésbé kiélezett. A spanyol helyzetet elhomályosították a távolkeleti sajnálatos események. Bármint álljon is a dolog, tagadhatatlan, hogy Japán sohasem kísérelte meg az ügy békés elintézését. Ennélfogva

az összeütközésnek csak erőszakkal lehet véget vetni. A kilenctahalmi szerződés nem említi az erőszakot s a brüsszeli értekezlet sem gondolt annak alkalmazására.

— Japán nem vett részt a brüsszeli értekezleten, sőt az értekezleten kívül sem volt hajlandó bizalmas eszmecserét folytatni. Ezért nem sikerült az értekezletnek megegyezést találnia. Ez sajnálatos, de nem megszügyenítő az értekezletre.

Chamberlain ezután ismertette az angol hajókat a Jangcse folyón ért támadásokat és az angol kormányának a japán kormányhoz intézett előterjesztését s többek között a következőket mondotta:

— Most annak bizonyítékát várjuk, hogy a japán kormány el van tökéltve, hogy ezeknek az incidenseknek megismétlődését megakadályozza és ezt meg is tudja tenni. Továbbra is a békét akarjuk szolgálni bármely rendelkezésünkre álló becsületes eszközzel, de

nem szabad arra gondolni, hogy békevágyunk és az ismételt kihívásokkal szemben tanusított türelmünk azt jelentené, mintha megfeledeznénk az angol érdekek védelméről,

vagy semmibe se vennők nemzetközi kötelezettségeinket, s megfeledeznénk az ezekből folyó feladatainkról. Most a japán kormányon a sor, hogy bebizonyítsa, hogy nem feledkezik meg az idegenek jogairól és érdekeiről és biztositékai, valamint bocsánatkérései szavaknál többet jelentenek.

(Tudósításunk folytatása a 6-ik oldalon.)

Olaszország kilépése a Népszövetségből

Anglia tökéletesebb Népszövetséget akar létrehozni, de éppen ezért ragaszkodik a mai Népszövetséghez

— Olaszország kilépése a Népszövetségből — folytatta Chamberlain — tulajdonképpen nem változtatta meg a helyzetet. Az olasz elhatározás csupán kiemelte azt a tényt, hogy a Népszövetség a jelenlegi állapotában nem tudja teljesíteni azokat a feladatokat, amelyeket eredetileg reá bízta. A Népszövetség azonban továbbra is fennáll és még szerepet játszhat a világ ügyeiben. Ezt annál nagyobb eredménnyel teheti meg, mennél inkább hajlandó nyíltan számolni a valódi helyzettel. A Népszövetség sok tekintetben bevált és a jövőben is mindazoknak szolgálatában fog állni, akik föl akarják használni, mint például Anglia is. Szolgálatára fog állni, de nem a pártoskodás szelvényében. Továbbra is

támogatni fogjuk a Népszövetséget abban a meggyőződésben, hogy az magvával szolgálhat egy jobb és szélesebb körű szervezetnek, melyre nézetünk szerint szükség van a béke fenntartásához.

— Attlee őrnagy kérdésére, hogy vajjon Anglia hajója kikötő felé tart-e, vagy a hullámokban hanykolódik, azt felelem, hogy nem hanykolódik! Határozott cél lebeg a szemünk előtt: a világ sérelmeinek általános elintézése, háború nélkül. Ezt a cél nem fenyegetés, hanem a közvetlen érintkezés létrehozása útján érhetjük el. Csak a nemzetek közötti barátságos és nyílt tanácskozás teremthet olyan helyzetet, melyben ismét számúzhajjuk lelkünkben a félelmet.

Lansbury a dunai államok kiegyeztetéséről. — Churchill felfogása, hogy mindenkinek áldozatot kell hoznia a gyarmati és európai kérdések rendezésére

Chamberlain beszéde után Lansbury szólalt fel, aki nemrég tért vissza közép-európai béke-utjáról. Kijelentette, hogy a régi osztrák-magyar birodalomból teremtett kisállamok gazdasági változástól remélik egy újabb háború elkerülését. Ezekben az államokban idegenfajú kisebbségek laknak, amelyek különösebb kormányzati nehézségeket vetnek fel és csoda, hogy sikerül egyáltalában fenntartania a békét. A cseh miniszterelnök — ugymond — közölte velem, hogy elkészítette a dunai államszövetség tervét és megkísérli megegyezni Magyarországgal.

Winston Churchill rámutatott az európai helyzetre kényes voltára.

— Készek vagyunk, — mondotta — a háborúban nyert gyarmatok visszaadásáról tárgyalni, ha minden más ország, mely ilyen háborúban meghódított gyarmatot kapott, kész a visszaadásról tárgyalni. Franciaország, Romá-

nia és Belgium nagy területeket nyertek a világháborúban. Lengyelország, Jugoszlávia és Csehszlovákia nemzeti létüket háborús hódításnak köszönhetik, melyben Anglia és Franciaország is kivették részüket. Mindezt megerősítette a versaillesi szerződés és a trianoni szerződés. Ha fölvetik a gyarmatok visszaadásának kérdését és áldozatokot kell hozni a multból feltörő gyűlölet szellemének elűzésére, akkor hozzon mindenkinek egyenlő áldozatot, ne csak Angliától követeljenek lemondást. Ezért örömmel üdvözöljük azt a kijelentést, hogy nem lehet szó a háborúban meghódított gyarmatok elszigetelt visszaadásáról és hogy arról csak a volt szövetségesekkel együtt tárgyaljunk, továbbá, hogy a nehézségeket úgy hidalják át, hogy az egy része lesz az általános európai elrendezésnek, a fennmaradt ellentétek végleges elsimításának és végül a fegyverkezés általános csökkentésére vezet.

Eden külügyminiszter a Népszövetséget nem tartja erősnek háborús beavatkozásra

Amerikával akar fegyverkező közösséget

Eden záróbeszédében hangoztatta, hogy semmi sem áll olyan távol az angol kormány szándékától, mint hogy gyarmati téren más gyarmati hatalmak rovására próbáljon megegyezni Németországgal. De éppenugy, amint nem keresik a gyarmati kérdés megoldását más hatalmak rovására, éppugy nem keresik az európai kérdések megoldását sem más európai hatalmak rovására.

— Az ellenzék — mondotta — azt követeli, hogy védjük meg a jog uralmát a Távol-Keleten. A népszövetségi megtorlásnak két alakja lehetséges: az eredménytelen, amelyet nem érdemes alkalmazni és

a hatékony, mely háborús veszedelmet, vagy éppen elkerülhetetlen háborút jelent. Alapos megfontolással mondom: senkise gondoljon ilyen eljárásra a Távol-Keleten. ha nincs meggyőződve arról, hogy politikáját legyőzhetetlenül erős támogatja.

Mezei János és Társa

fűszer és csemegeüzlet Nagyvárad,
Str. Alexandri No. 2.

karácsonyra

ajánl, vaját, mákot, diót, mogyorót, bánáti lisztet, mindennemű karácsonyfadísz

versenyárakban

Naponta friss nyulak. — Telefon: 794.

Jelenleg a Népszövetségben csak két tengeri nagyhatalom foglal helyet: Anglia és Franciaország. Tehát nincs meg a szükséges tulerő. A távol-keleti eljárás olyan nemzetek együttműködésére van utalva, melyek jelenleg nem tagjai a Népszövetségnek. A Távol-Keleten lévő nagy érdekeinket, amelyek nem összeférhetetlenek más nemzetek érdekeivel, a végső-

A távolkeleti beavatkozás hangulatában mentek az angol alsóház tagjai karácsonyi vakációra

Londonból jelentik: Chamberlain alsóházi beszéde után a parlament folyosóin az az általános nézet uralkodott, hogy a távol-keleti helyzet sokkal komolyabb, mint hitték és — bár keveset beszélnek Anglia távol-keleti érdekeiről. — általában mindenki érzi, hogy ezek az érdekek igen komoly veszedelemben forognak. A konzervatív párt egyik jólétesült tagja kijelentette, hogy Washington és London között biztosítva van a teljes együttműködés a távol-keleti kérdésben. Indulásra készen áll az angol földközi-tengeri flotta. Ez a leghatalmasabb hajóhad, mely valamikor is elindult a távol-keleti vizekre. Létrejött a megállapodás Franciaországgal abban a tekintetben, hogy még Anglia a Távol-Keleten megvédi a francia érdekeket is, addig Franciaország az angol érdekeket is védelmezi a Földközi-tengeren. A Washingtonnal létrejött megállapodás értelmében az amerikai flotta védi a teljes nyugati partvidéket, az angol flotta pedig a keleti partok biztonságának megőrzéséről gondoskodik.

Karácsonyra

legszebb, legizlésebb

ajándékot

vásárolhat nálunk, mert árban, minőségben mindenki megelégedésére

adunk

kölnvizet, parfümöt, diszkazettákat, poudriereket, kozmetikai szereket és az összes droguériai cikkeket

Pap Droguéria

Nagyvárad, B-dul Reg. Ferdinand 9.

Telefon: 656.

kig megvédelmezzük. Három vezérelvet kell követni. És pedig: 1. A béke helyreállítása érdekében meg kell tennünk mindent, amit becsülettel megtehetünk. 2. Másokkal együtt ki kell vennünk teljes részünket nemzetközi kötelességünk teljesítésében. 3. Meg kell védenünk saját érdekeinket és természetesen az angol területeket.

— A helyzet egyetlen igazán kielégítő vonása állandó személyes tanácskozásunk és együttműködésünk az Egyesült Államokkal.

— Nem volna jó a világnak, ha lekiestnyelnék saját tekintélyünket vagy barátságaink értékét. Anglia nincs barát nélkül. Gondolunk elsősorban Franciaországra és az Egyesült Államokra, de nem feledkezünk meg a Balkán-szövetségről és a kisantant szövetségről sem, melynek minden egyes tagjával szoros és bizalmas baráti viszonyban állunk. Legfontosabb azonban a brit birodalom viszonya az Egyesült Államokhoz. Nincs és nem is lehet szó közöttünk szerződésről, de a világnézet igazi közössége fűz össze bennünket és ez nagy érték a béke fenntartására. Legyünk türelmesek és szilárdak, békülékenyek és nem esüggők. folytassuk a fegyverkezést, mert csak ezzel érhetjük el a fegyverkezési egyezményt.

Az alsóház üléseit különben öt hétre elnapolták, de megtették minden intézkedést, hogy szükség esetén 24 órán belül ülésre hívassák össze a képviselőket. A kormány tagjai a közlekedésügyi miniszter kivételével, a szünet alatt nem hagyják el Anglia területét. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter állandóan a fővárosban fognak tartózkodni, csak az ünnepek alatt hagyják el pár napra Londont.

A hazai flotta próbamoizgósítást végez.

Minden karácsonyfán

„PETROVICI“

szaloncukor és bonbon csüngjön

legjobb — legolcsóbb

Főüzlet: Str. Alexandri 26 — 28.

Fióközlet: B-dul Reg. Ferdinand 6.

Ma vasárnap nyitva a főüzlet is.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldi: Egész évre 800, félre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félre 45 P, negyedévre 12 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 27.

Ciűf szerkesztő: dr. Sulyok István
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbeli megválaszolásra válasszunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északi szél, változó felhőzet, sok hegyen havazás. A hőmérséklet nem változik.

A DIÁKOK KARÁCSONYI UTAZÁSÁNAK RENDJE. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében a tanulók karácsonyi hazautazásánál csak a CFR vezérigazgatósága által kibocsátott személyazonosságát bizonyító iratok érvényesek.

XI. Pius szózata az új biborosok kinevezése alkalmával. Rómából jelentik: A Szentatya a december 16-án tartott titkos konzisztóriumon nevezte ki az új biborosokat és ezzel az alkalommal nagy beszédet mondott, amelyben többek között foglalkozott a katolicizmus oroszországi, németországi és spanyolországi helyzetével is. A Szentatya többek között ezeket mondta: „Ha tekintetünk Európára irányítjuk, nagy fájdalommal látjuk, hogy istentelen és kegyetlen módon miket követnek el Oroszország területén, hogy miket terveznek Németországban a keresztény élet nagy veszélyére, miáltal a nekünk annyira drága katolikus Spanyolország népét még mindig szomorú és fájdalmas csapások sújtják, anélkül, hogy remélhetnők a jobb idők mielőbbi hajnalhasadását”. Az „Observatore Romano” nagy cikkben foglalkozik egyes olasz lapok és a Stefani-ügynökség állásfoglalásával, amennyiben ezek politikai okokból kihagyták a pápai szózatból a németországi eseményekre vonatkozó részt. Teljesen érthetetlennek találja egyes olasz lapok „önhatalmi cenzúráját”, mivel a legtöbb olasz lap hiánytalanul közölte a Szentatya szavait.

ELFOGADTA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA IVÁNYI BELA LEMONDÁSÁT. Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia hétfőn este az akadémia dísztermében előkelő összes ülést tartott, amelyen többek között felolvasták Iványi Béla szegedi tanár levelezettségéről való lemondása ügyében írott levelét. A lemondást az egybegyűltek a professzor legutóbbi botrányára való tekintettel elfogadták.

Február 2-ig meghosszabbították az ezüst 100 leies beváltási határidejét. Bukarest. Saját tud. A pénzügyminiszter, tekintettel arra, hogy a kibocsátott 100 leies ezüstpénzből a beváltás után is mintegy 20 millió lei értékű pénz, különösen a falusi lakosságánál, kint maradt, február 2-ig még egy utolsó haladékot ad ezeknek az ezüstpénzeknek a beváltására. A beváltásnál megállapították, hogy a hamis 100 leiesek sokkal kisebb mennyiségben voltak forgalomban, mint híresztelték.

Eucharisztikus egyesülésre neve!

MESCHLER S. J.:

Készület a nagy lakomára

című remek kis munkája, melyet Csávossy Elemér rendezett magyar kiadás alá. — A hírneves nagy német jezsuita író bensőséges, mély gondolatokban gazdag, maszerű elmélkedései, előkészületül és hálaadásul a szentáldozásra. Az imakönyv alakú 250 oldalas könyv ára remek címlappal kartonban 72 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Csak karácsonyig!

Olcsó tükörvásár!

Használja ki Ön is ezt a kedvező alkalmat és a karácsonyi

ajándékot

szerezze be a

Péchy

tükörgyárban

Nagyvárad,

Str. Saguna 20. Tel. 6-37.

Lázár Andor magyarországi igazságügyminiszter súlyos betegsége. (Budapest.) Lázár igazságügyminisztert kedden délután vakbélgyulladásos tünettel beszállították a budai János szanatóriumba, ahol konziliumot tartottak felette. A konzilium sürgős műtét beavatkozása szükségességét állapította meg. A műtétet Verebely Tibor és Matolay György egyetemi tanárok hajtották végre. A műtét jól sikerült és az igazságügyminiszter állapota kielégítő.

VILMA HOLLAND KIRÁLYNŐ 40 ÉVES URALKODÓI JUBILEUMA. Hágából jelentik: A következő évre, 1938-ra esik Vilma holland királynő 40 éves uralkodási jubileuma. A jubileum alkalmával nagyszabású ünnepeket rendeznek, amelyre már most serényen készülődnek. Az ünnepek 1938 augusztus 30-tól szeptember 6-ig tartanak. Ez a hét az egész országban nemzeti ünnep lesz. Ugyanakkor Amszterdamban nagy gyémánt-kiállítást is rendeznek.

HÁROM ÉS FÉLMILLIÓ LEIÉRT ADTA EL ANGLIAI HÁZÁT AZ EXNEGUS. Londonból jelentik: Hailé Szellasszié, a volt négyes bathi házát 4 ezer font sterlingért eladta.

* **Fontos tudnivaló.** Most vásárolhat olcsón a London kötődében. Ne hagyja vásárlását az utolsó napra, péntekre. Hallatlanul előnyösen vásárolhat karácsonyra szövetet, harisnyát, nyakkendőt, zsebkendőt, ref. nadrágot és minden kötött árut.

Kiadók egy- és kétezres lakások. villanyvívvezeték és kerttel, a Sruul Minelori (Banyasri) villama megállónál. Érdeklődni lehet Riba Oscar főkönyvelőnél. Nagyváradon. Városi Vauat.

* **Idegesek gyomor- és bálbájánál reggelizés előtt egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kissé felfelgöngyölítve igen kellemes háziiszor, amely a székletet elrendezi, az emésztést előmozdítja és a egész anyagcserét jó-tékonyan befolyásolja. Kérdezze meg orvosát.**

Magyarország kereskedelmi egyezségeit kötött a nemzeti Spanyolországgal. (Budapest.) A magyar külkereskedelmi intézmény egyezményt kötött a Német Oceanontuli Bankkal, amelynek keretében lehetővé válik a nemzeti Spanyolországgal való kereskedelmi kapcsolat. A csere angol fontra alapított kiegyenlítési rendszerrel történik. Ez az egyezmény lehetővé teszi Magyarország számára saját ipari termékének az elhelyezését a nemzeti Spanyolországban nyersanyagok ellenében.

Ritka természeti tünemény Kovásznán. Tudósítónk jelenti: Erdekes és ritka természeti tünemény volt látható Kovásznán. Este, közvetlenül a hold feljötte után villámlott, majd dörgés hallatszott, utána csendes eső kezdett szemerkélni. Ekkor a holdfénye rásütött a nyugati égbolton levő felhőkre, amelyen a szivárvány karimája rajzolódott ki. A holdfény a szivárvány színeit nem tudta tökéletesen kihozni, így is azonban élesen látszott a felhőkön a fehér félkör. A ritka természeti tüneménynek sok bámulója akadt.

„A FELTALÁLÓK HÁROMNEGYED-RÉSZE BOLOND!” Londonból jelentik: Az angol alsóház nemrég tárgyalta az új szabalmi törvénytervezetet. Lord Stabolti, aki a világháborúban előkelő hivatalt töltött be a tengerészeti minisztériumban, a tárgyalások folyamán azt a kijelentést tette, hogy a feltalálók háromnegyedrészre bolond. A többi pedig rendszeren kisebb-nagyobb mértékben mániákus. A nemes lord azt állítja, hogy ezt a kijelentést a haditengerészetnél szerzett tapasztalataival tudja igazolni.

Zürichi zrlat. Párizs 14.68 egyegyed, London 21.60 fél, Newyork 432.25, Brüsszel 73.45, Milánó 22.74, Amszterdam 240.30, Berlin 174.20, Bécs — schillingg 80.80, Prága 15.19, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucuresti 325.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. 5, sz.

Visszatérnek Abessziniába az emigránsok.

Jeruzsálemből jelentik: Az Abessziniából elmenekült vezetők, akik Jeruzsálemben telepedtek le, ajánlatot kaptak az olasz kormánytól, hogy térjenek vissza hazájukba és ott bizalmi állásokat foglaljanak el. Két abesszin emigráns az ajánlatot elfogadta.

A becslés utján való adókiivetés módozatairól tárgyaltak a pénzügyminiszteriumban. Bucurestiből jelentik: Az 1938. évi adókiivetéssel kapcsolatban a pénzügyminiszteriumban a becslés utján való adókiivetés módozatait is tárgyalták. Ismeretes, hogy azoknak a kereskedőknek és iparosoknak adóját, akik nem vezetnek szabályszerű könyveket vagy egyáltalán nem vezetnek könyveket, becslés utján állapítják meg. Ilyenkor a forgalom és a védelmezett jövedelem közötti hányadot veszik figyelembe, de ez vidékek szerint más és más. Eddig ezen arányszámok igen nagy eltéréseket mutattak, voltak vidékek, ahol két százalékos és voltak vidékek, ahol 15 százalékos jelentett ez az arányszám. A pénzügyminiszterium úgy határozott, hogy utasítást fog kiadni arra nézve, hogy ez az arányszám miként állapítandó meg. Most készül az utasítás arra nézve, hogy a részvénytársaságoknál és egyéni cégeknek miként történjenek az előzetes helyezési szemlék. A pénzügyminiszterium utasítást fog kiadni, hogy ezeket az előzetes szemléket a legnagyobb figyelemmel, megfelelő tapintattal kell végrehajtani, de mindenestre a legpontosabban, úgy hogy azok alapján az adókiivetést igazságosan lehessen mezejteni. Elvben úgy határoztak a miniszteriumban, hogy január közepén már megkezdik az előmunkálatokat a részvénytársaságok és a nagy egyéni cégek vagyis mindazon kereskedelmi és iparvállalatok adókiivetésére vonatkozóan, melyeken a speciális bizottságok ugynevezett évi kiivetéssel adóztatnak meg. Minthogy az ingatlanoknak adózás szempontjából való összeírása csak 1938. vagyis a jövő év végén fog megtörténni, új utasítás készül arra nézve, hogy a mezőgazdasági épületadókat az 1938-ban megállapított bértételek alapján vigyék át a következő esztendőre is, vagyis ez az adó csak a jövő évi költségvetésben, 1938—1939-ben fog változni, ezidén nem.

Betiltották a lengyel független szocialistapárt működését. (Varsó.) A lengyel kormány a lengyelországi „független szocialista munkáspártot” az egész ország területén betiltotta és törvénytelennek minősítette. Aki a jövőben ehhez a párt-hoz csatlakozik, a törvény teljes szigorával találja magát szemben. Lengyelországban általában a most betiltott pártok munkáspárt álnév alatt működő kommunista pártnak tekintették.

* **A London kötöde torlódás elkerülése végett kéri az igen tisztelt vevő közönséget, hogy tekintettel a péntek délutáni korai zárásra, sziveskedjen karácsonyi bevásárlásait még ma és péntek délelőtti eszközölni.** Szvetterek, harisnyák, zsebkendők, nyakkendők, ref. nadrágok és minden kötöttáru hallatlan olcsó karácsonyi vására a London kötődében.

MONIN abbé:

Szól az arsi szent

Vianney szent János az isteni kegyelemiől átitatott csodáshatású arsi plébános beszédeiből, oktatásaiból, tanácsaiból gyűjtött össze egy remek csokrot Monin abbé, melyet Vácz Jenő S. J. fordított le francia eredetűből magyarra.

Az arsi Szent csodás hatása még most is él és frissen hat e betűkön át is a lélekre — tanácsai, tanításai egyszerűek és örökszékpek, mint minden, ami természetfeletti eredetű.

A csodáshatású nagy Szent munkája megbecsülhetetlen lelki értéket nyújt az olvasónak. A 192 oldalas munkát az arsi Szent művészién megrajzolt profilja ékíti.

Ára kartonkötésben 90 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunkban

A kiadóhivatal üzenetei

Petri Sz. I. Cavnic. B. előfizetése a küldő összeggel 1937 dec. 31-ig nyert rendezést.

* **Bágyadt, levert dolgozni képtelen egyéneknél a bélmozgást reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar megélénkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kjiúrti, a vérkeringést szabadabbá teszi a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.**

Szegény gyermekek karácsonyjára

Vasárnap délelőtt lélekemelő, bensőséges ünnepélyességgel zajlott le az idén is a Magyar Pártnak a Pasteur-utcában levő Kulturházában a karácsonyi szeretet adományok kiosztása. A nagytermet zsúfolásig megtöltötték a kíváncsi és reménykedő gyermekek serege és azoknak szülői. A közönség élén ott láttuk a Kulturház szellemi vezetőjét és pártfogóját dr. Medvigy Ferenc gyógyszerészt és nemeslelkű feleségét, akik éveken át nagy áldozatkészséggel és fáradtságot nem ismerő buzgalommal dolgoztak a kulturház szellemi és anyagi fejlődésén.

A színpadon karácsonyfa díszelgett, mellette egy fehér ruhás kis leányka, mint karácsonyi angyalka örködött a szeretetadományok nagy tömegén és szimbolizálta a vallásos ihletet. Az ajándéktárgyak közül különösen kiemelendők a minden egyes gyermek részére mérték után készült igen tartós és teljesen új cipők, fiuknál védő vasalással. Továbbá a fiúk részére szép és meleg gyapjuszövetből készült nadrágok, melyek P. Nagy István kulturházi elnök mesteri munkájáról tettek tanúságot, aki díjtalanul varta meg őket. E helyen is nagy elismeréssel és dícsérettel kell megemlékeznünk az ő ügybuzgó és értékes munkásságáról, amelyet, mint a kulturház elnöke nagy szeretettel végez.

A szeretetadományok összegyűjtésében, az anyagok feldolgozásában és általában az egész megrendezésben az oroszlanrészt Farkas Árpád né vette ki, aki lelként gyűjtötte össze a szükséges pénzeszközöket és személyesen kereste fel a nemesszivű adakozókat.

Mellette nagy buzgalommal közreműködtek Balogh Sándorné és Borus Lászlóné, valamenynyien a Nőszövetség tagjai. Ezek a nemesszivű hölgyek bebizonyították, hogy milyen nagy eredményt lehet elérni csekély anyagi erővel is, ha az önzetlen szeretettel kitartó ügybuzgóság is párosul.

Az ünnepet egy karácsonyi szentének, két szavaltat, valamint egy felkőszöntő beszéd vezette be, amely után dr. Bartos Gyula helybeli ügyvéd, mint a Magyar Párt kiküldötte ismertette a nap jelentőségét és fejtette ki, a krisztusi hitelveken alapuló szeretet és társadalmi apostolkodás nagy fontosságát és szükségességét. Meleg szavakban emlékezett meg a közreműködő hölgyekről és urakról, hálás köszönetet fejezve ki nekik, úgy a Magyar Párt, mint az egész magyar társadalom nevében. Ezután következett az ajándékok kiosztása, amely felejthetetlen szép emléket hagyott az összes jelenlevők szívében. Könnycsepegekkel élvezték a gyermekek szemében a ragyogó boldogságot és arcukról leolvasható meglepetést. Ha nem is jutott minden gyermeknek cipő és ruha, de szeretetszolgálat mindenik kapott s így beteljesült az irás szava: „Dicsőség Istennek és békeesség a jóakaratu embereknek!”

Ont is meghívjuk karácsonyi kiállításunk megtekintésére
üveg, porcellán, evőeszköz, ajándékok, csillárok

Deutsch K. I.
Nagyvárad, Nicolae Iorga-u. 4.
Vételkényszernélküli szabad bemenet!

Temetés. Kimpál János 49 éves korában Nagyváradon elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Eltemették Blénessy Sándor ny. tábornaszernagyot. Szerda déli fél 12 órakor nagy részvét melletti temették el Blénessy Sándor ny. tábornaszernagyot. A koszorúkkal borított ravatal mellett az elhunyt feleségén, leányán és vején kívül megjelent Banciau Ioan parancsnoklő tábornok vezetésével a garnizon tisztői küldöttsége, az elhunyt egykori bajtársai és tisztelői. Az egyházi szertartást dr. Schriffert Béla apát-kanonok végezte. Blénessy Sándor holttestét a Rulikovszky temetőben helyezték örök nyugalomra.

A karácsonyi istentiszteletek sorrendje a római katolikus templomokban

A székesegyházban:

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor ünnepélyes főpapi szentmisét mond dr. Némethy Gyula preláthus-kanonok.

Karácsony első napján:

Délelőtt 10 órakor ünnepélyes főpapi szentmisét mond Molnár D. Kálmán preláthus-kanonok, püspöki helynök. Evangélium után ünnepi szentbeszédet tart dr. Lestyán Endre preláthus-prépost-kanonok. Délután 3 órakor vecsernyét tart: Molnár Kálmán vikárius.

Karácsony másodnapján:

Délelőtt 10 órakor főpapi szentmisét mond dr. Lestyán Endre preláthus-kanonok. Délután 3 órakor vecsernye.

Az olasz plébánia templomban:

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor éjféli szentmise.

Karácsony első napján: reggel 7 órakor pász-tormise, 8 és 9 órakor csendes mise, 10 órakor ünnepi nagymisé és szentbeszédet mond: Gálffy Sándor szentszéki tanácsos, plébános. Fél 12 órakor csendesmise. Este fél 7 órakor litánia és szentbeszéd.

Karácsony másodnapján: reggel 8 és 9 órakor csendesmise, 10 órakor nagymise és szentbeszéd. Fél 12 órakor csendesmise. Délután 5 órakor a Liszt Ferenc zenekar egyházi hangversenye a templomban.

A Szent László-templomban:

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor éjféli szentmise.

Karácsony első napján: reggel 7 órakor pász-tormise, 8 és 9 órakor csendesmise, 10 órakor ünnepi nagymisé és szentbeszédet mond: Mella u. István pápai kamarás, plébános, fél 12 órakor csendesmise. Délután 3 órakor vecsernye.

Karácsony másodnapján: Reggel 8 és 9 óra-

kor csendesmise, 10 órakor nagymise és szentbeszéd. Fél 12 órakor csendesmise.

Velencén:

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor éjféli szentmise.

Karácsony első napján: reggel 7 órakor pász-tormise, 8 órakor csendesmise, 9 órakor ünnepi misét és szentbeszédet mond: Halász Gyula c. apát-kanonok, plébános. Délután 3 órakor vecsernye.

Karácsony másodnapján: 8 órakor csendes, 9 órakor nagymise.

A premontrei templomban:

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor éjféli szentmise.

Karácsony első napján: 7, 8 és 10 órakor csendesmise, 9 órakor ünnepi nagymise. Este fél 7 órakor litánia és szentbeszéd.

Karácsony másodnapján ugyanabban a sorrendben vannak az istentiszteletek.

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor éjféli szentmise.

A Kapucinusok templomában:

Karácsony első napján: 8 órakor pász-tormise, 10 órakor nagymise és szentbeszéd. Délután 4-kor vecsernye.

Karácsony másodnapján: 10 órakor nagymise és szentbeszéd. Délután litánia és szentbeszéd.

A Szent Orsolya zárdában:

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor éjféli szentmise.

Karácsony első napján: reggel 7 órakor pász-tormise, 8 órakor nagymise. Délután 4 órakor litánia.

Össi-telep:

Karácsony estéjén: Éjjel 12 órakor éjféli szentmise.

Karácsony első napján: 8 órakor pász-tormise, 10 órakor nagymise és szentbeszéd.

Karácsony másodnapján: 10 órakor nagymise.

A gyermekek iskolakerülése címén nem lehet megbüntetni a szülőket, amíg vita van az iskola nyilvánossági joga körül

Dr. Patzko Elemér sikeresen képviseli a szülők érdekeit

Oradea. Saját tud. Két hónappal ezelőtt a tasnadi elemi iskola igazgatója följelent a tasnadi járásbírósnak 81 szülőt. Kérte, hogy a 110 gyermek szülőjét büntessék meg, mivel gyermekeik iskolakerültek. A járásbírósnak a szülőkre fejenként 500 leies pénzbírságot vetett ki, amely elzárásra is átváltoztatható. Az ítélet ellen a szülők képviseletében dr. Patzko Elemér fellebbezést nyújtott be a zilahi törvényszékhez. Néhány nappal ezelőtt az első szekción tárgyalták le az ügyet. Dr. Patzko Elemér hosszasan és kimerítően ismertette a helyzetet. Kifejtette, hogy iskolakerülésről szó sem lehet és ez a beállítás csak rosszindulatú elferdítés, mivel a gyermekek naponként rendszeresen látogatják a tasnadi róm. kat. hitvallásos iskolát. A tanügyi felügyelőség és a katolikus iskola között azonban vita van. Az állami iskola igazgatója és a tanügyi felügyelőség ugyanis azt állítja, hogy a katolikus iskolának nincs joga tanítani, mivel nincs meg a nyilvánossági joga. Tavaly az év végén nem vitték el a gyermekeket az állami iskolába vizsgálni, mivel a nyilvánossági jog megvonása miatt közigazgatási pert adtak be a minisztérium ellen és annak eldőltségéig nem lehet az állami iskolába átírni a gyermekeket. Az állami iskola igazgatója azonban az idei iskolaév elején, a szülők megkérdezése nélkül hivatalból beírta az állami iskola növendékei közé a 110 gyermeket, naponta felolvassa nevüket és úgy kezeli őket, mint hiányosokat. Ezzel akarja megtörni a szülők ellenállását. A törvényszék elrendelte a táblánál folyamatban lévő közigazgatási per iratainak a beszerzését és a következő tárgyaláson a szülőknek bizonyítani kell, hogy ténylegesen fennáll-e az a vita a minisztérium és a római katolikus iskola között, amelyet dr. Patzko Elemér előadott.

Megkezdődött

a karácsonyi cipővásár

MUHARY-nál

Nagyvárad, Reg. Ferdinand 9.

ahol minden vevő már 350 leies vásárlásnál ajándékot kap.

SZÍNHÁZ

— **Szakíts helyettem.** Bókay János nagysikerű vígjáték újdonsága, amely a budapesti Belvárosi színházban eddig több mint 100 előadást ért meg kerül színre a Thalia magyar színház kiváló prózái együttesével Nagyváradon, Erényi Böske, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla, Szabados Árpád, Deésy Jenő fölléptével szombaton este 9 órakor, vasárnap délután 6 és este 9 órakor és hétfőn délután 6 órakor. A vasárnap esti 9 óras előadás a Katolikus Körben lesz megtartva.

— **A ház.** Lakatos László nagyhatású színműve a budapesti Művész Színház nagysikerű darabja hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön este van műsoron Erényi Böske, Fényes Alice, Báza Éva, Hegyi Lili, Mészáros Béla, Lantos Béla, Szabados Árpád, Tóth Elek, Deésy Jenő, Pál Magda fölléptével.

— **Délutáni előadások.** Szombaton délután 3 órakor Delila olcsó helyárrakkal, szombaton délután 6 órakor Egy pohár víz, rendezés helyárrakkal, vasárnap 3 órakor Különös szerelem olcsó helyárrakkal és hétfőn délután 3 órakor az Eltévett báránykák szintén olcsó helyárrakkal kerülnek színre.

Kedd este 9 órakor: **Láz.**
Szerda este 9 órakor: **Láz.**
Csütörtök este 9 órakor: **Láz.**
Péntek este 9 órakor: **Egy vidám éjszaka.** (Vasary János és Eisemann Mihály zenés vígjátéka. Előadás végén pezsgő és malac sorsolás.)
Péntek éjjel fél 12 órakor: **Egy vidám éjszaka** (Előadás végén pezsgő és malac sorsolás.)

— **Jegyek elővételben keddtől kezdődően már válthatók a színház baloldali pénztárána naponta délelőtt 11-12 óra, délután 4-6-ig.**

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Lelki élet könyvei:

Brentano: <i>A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése</i>	ára 120.—	Lei
Tanquereit: <i>Aszkétika és misztika</i>	230.—	"
Lemoine: <i>Don Bosco János élete, I. II.</i>	470.—	"
Csávossy: <i>Együtt a Mesterrel</i>	115.—	"
Biró: <i>E jelben győzni fogsz</i>	20.—	"
Beaudemenon: <i>Elmélkedések, I. II.</i>	440.—	"
Müller: <i>Ferrero M. Benigna Consolata élete</i>	95.—	"
Plus: <i>Hogyan imádkozzunk?</i>	45.—	"
Tissot: <i>Hibáink jórafordításának művészete</i>	80.—	"
Lehodey: <i>Isten kezében</i>	120.—	"
Willam: <i>Jézus élete</i>	235.—	"
Plusz: <i>A kereszt királyi útja</i>	95.—	"
Elek: <i>Krisztust-kenyeret</i>	165.—	"
Schmidt: <i>Lelket az életbe</i>	110.—	"
Blázovich: <i>A legfájdalmasabb válság</i>	60.—	"
Blázovich: <i>A csend mélységei</i>	105.—	"
Hynek: <i>Krisztus kínhalála</i>	80.—	"
Plus: <i>Krisztus testvéreinkben</i>	130.—	"
Evetóvics: <i>Királyi törvény</i>	140.—	"
Coudenhove: <i>Beszélgés az élet-szentségről</i>	65.—	"
Spiragó: <i>A boldogságos Szűz</i>	120.—	"
Lhande: <i>Krisztus Párizs vadvadonában</i>	155.—	"
Blázovich: <i>A nagy szifinx</i>	120.—	"
Boue: <i>Mit rejt a jövő?</i>	35.—	"
Csávossy: <i>Nagy király nyomdokain</i>	235.—	"
Csávossy: <i>Örök igazságok</i>	ára 235.—	Lei
Csávossy: <i>Kereszt és feltámadás</i>	235.—	"
Esser: <i>Negyedóra a szószéken I. II. III.</i>	270.—	"
Horváth: <i>Tízperces szentbeszéd</i>	95.—	"
Eymard: <i>Szentáldozás életforrás</i>	80.—	"
Eymard: <i>Isteni nagy szentség</i>	80.—	"
Oslay: <i>Szabin testvér</i>	115.—	"
Müller: <i>Szent bilincsek</i>	55.—	"
Kárpáti: <i>A szeretet apostola</i>	70.—	"
Müller: <i>Szeressétek egymást</i>	33.—	"

Bangha: <i>Oltár titka</i>	45.—	"
Bangha: <i>Adventi elmélkedések</i>	60.—	"
Schütz: <i>Isten a történelemben</i>	126.—	"
Schütz: <i>Házasság</i>	110.—	"
Schütz: <i>Krisztus</i>	180.—	"
Schütz: <i>Örökkévalóság</i>	145.—	"
Schütz: <i>Örség</i>	145.—	"
Bangha: <i>Örök élet igéi I. II. III.</i>	280.—	"
Korompay: <i>Örökélet érettségijén</i>	75.—	"
Bangha: <i>Életünk élete</i>	25.—	"
Csergly: <i>Egy élet egy lélekért</i>	45.—	"
Csávossy: <i>Egy sir a Duna felett</i>	55.—	"
Erdődy: <i>Jézus nyomában</i>	115.—	"
László: <i>Jézus Szívének iskolájában</i>	30.—	"
Csávossy: <i>Jézus Szíve-elmélkedések</i>	55.—	"
Veramund: <i>A lélek párbeszéde Istennel</i>	30.—	"
Roothan—Müller: <i>Kövess Engem</i>	35.—	"
Müller: <i>Legyetek tökéletesek, I. kiadás</i>	35.—	"
Plus: <i>Krisztus Jézushon</i>	120.—	"
Oberhammer: <i>Példák az élethől</i>	190.—	"
Scheffler: <i>Szerzetesi élet katekizmus</i>	140.—	"

Karácsonyi ajándékok:

Tóth Tihamér: <i>Miutjánk</i>	ára 280.—	Lei
Bangha Béla: <i>Eucharistia</i>	235.—	"
Erdődy László: <i>P. Peti hajója</i>	90.—	"
Monin abbé: <i>Szól az arsi Szent</i>	90.—	"
Csávossy: <i>A szeretet nagy titka</i>	110.—	"
Müller Lajos S. J.: <i>Jertek imádjuk</i>	42.—	"
Gálos László: <i>Vasárnapok-ünnepnapok</i>	240.—	"
Magdi Ignác: <i>Krisztus világossága</i>	200.—	"
Jámboi László: <i>Örökmécses</i>	55.—	"
Orbán Dezső: <i>A teher korall (Ifjúsági regény)</i>	144.—	"
Paul Régnier: <i>Az elveszett drachma (Regény)</i>	120.—	"

Regények és útleírások:

Misciatelli: <i>Savonarola</i>	ára 125.—	Lei
Rendl: <i>A messzi út</i>	35.—	"
Nagy Meda: <i>Hét ősz egy tavasz</i>	35.—	"
Lermite: <i>A vén leány</i>	110.—	"
Claudel: <i>Selyemcipő</i>	110.—	"
Szerafini: <i>Lola naplója</i>	40.—	"
Szerafini: <i>A másik</i>	90.—	"
Le Fort: <i>A gettóból jött pápa</i>	100.—	"
Krane: <i>A Názáreti</i>	85.—	"
Gáspár: <i>A világ orvosa</i>	130.—	"
Pachmanova: <i>Irgalom</i>	100.—	"
Allan: <i>Aanthoni Adverse I. II. III.</i>	432.—	"
Mauriac: <i>Frontenac misztérium</i>	75.—	"
Pakocs: <i>Édua áldozata</i>	130.—	"
Müller Lajos: <i>Parkasok között</i>	58.—	"
Aldrich: <i>Es lámpást adott kezem az Ur</i>	90.—	"
Aldrich: <i>Száll a fehér madár</i>	66.—	"
Aldrich: <i>Családi kör</i>	66.—	"
Aldrich: <i>Ella kisasszony</i>	66.—	"
Lyttkens: <i>Ne várjatok vacsorára. (Egy orvosnő regénye.)</i>	66.—	"
Bottomo: <i>Orvosok</i>	115.—	"
Eton: <i>Hétköznap ember</i>	86.—	"
Br Orozy: <i>Okos Pimpernel</i>	66.—	"
Krane: <i>Magna Peccatrix</i>	110.—	"
Krane: <i>Sziena legenda</i>	70.—	"
Jean de La Brète: <i>Kísértő árny, füzve</i>	110.—	"
Jean de la Brète: <i>Kísértő árny, kötve</i>	140.—	"
Kühnelt: <i>Jezsuiták, nyárspolgárok, bolshevik</i>	120.—	"
Markó: <i>Szibérián át a kolostorig</i>	60.—	"
Spilmann: <i>Gyónástitok áldozata</i>	110.—	"
Apponyi: <i>Élmények és emlékek</i>	235.—	"
Erdősi: <i>Napsütéses Indiában</i>	215.—	"
Erdősi: <i>Mumiák és Minarének</i>	200.—	"
Bangha: <i>Róma lelke</i>	110.—	"
Bangha: <i>Dél keresztje alatt</i>	125.—	"
Luttor Ferenc: <i>Róma</i>	95.—	"
Böie: <i>Spanyoltoldón</i>	285.—	"
Kalmár: <i>Ismertlen népek</i>	227.—	"
Lischeron: <i>Magyar jezsuiták Kínában</i>	160.—	"
Dr Lippay: <i>Titokzatos Kelet</i>	145.—	"

Legalább 500 lei értékű rendelés esetén 5 százalékos, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén 10 százalékos kedvezmény december 14-től január 15-ig könyvosztályunknál

Harc az ipari kontármunka ellen

Bucurestiből jelentik: Hivatalos megállapítás szerint az új iparengedélyek kiadása alkalmával kiderült, hogy egyes iparágakban, főleg pedig a borbélyoknál, női fodrászoknál, szabóknál, cipészeknél, szobafestőknél nagyon sok kontár dolgozik iparengedély nélkül. Mivel az ipari előkészítéssel szülő törvény nemcsak a kontármunkát bünteti esetenként 1000—10.000 lei büntetéssel, hanem a törvény értelmében ugyanilyen pénzbüntetésre ítélik azokat a munkásokokat is, akik kontárokat foglalkoztatnak, vagy nekik munkát adnak, a közönség jól tenné, ha megrendelésének feladása előtt meggyőződik arról, hogy a foglalkoztatandó iparos rendelkezik-e az előírt iparigazolvánnyal.

A tisztviselők életstandardja jelentékenyen csökkent

Bucurestiből jelentik: A Prezentul című lap a köztisztviselők fizetésemelésével kapcsolatban foglalkozik a tisztviselőtársadalom általános helyzetével. A lap megállapítja, hogy 1937-ben a tisztviselőadó hozzájárulása 15%-al maradt alatta az 1932 évi bevételnek. A lap megállapítása szerint Bucurestiben az életfenntartás költségei 31%-al emelkedtek és ha ezt összhangba hozzuk a csökkent fizetésekkel, úgy kiderül, hogy az átlagtisztviselő életstandardja 40—45%-al csökkent az elmúlt öt év alatt.

Nálunk a drágaság talán még nagyobb mértékben nőtt az utolsó évek folyamán. A

tüzelőanyag, elsősorban a tüzfű, nem 20%-al emelkedett, mint Bucurestiben, hanem legalább 40—50 százalékkal. A Bánság már régen megszűnt az olcsó élelmiszerek helye lenni, az ipari cikkeknek drágaságáról nem is akarunk beszélni. Megállapítható, hogy a bánsági tisztviselő életmódja, annak ellenére, hogy a házbérek nem emelkedtek lényegesen, legalább 50%-al csökkent.

Kávéházakban, vendéglőkben kért mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at

LEGUJABB

Az egyiptomi király alkotmányjogi harca a saját kormányával

A diákok kirángatták gépkocsijából a pénzügyminisztert és véresre verik. A tömeg ünnepli a királyt

Kairóból jelentik: A politikai helyzet Egyiptomban a pattanásig feszült. A kormány még az éjszaka felfüggesztette a rendőrségi szabadságolásokat. Nahas pasa miniszterelnök betegszobájában a késő éjszakai órákig tartó minisztertanács volt. Az a támadás, mely az ellenzéki diákok részéről érte Makram pasa miniszterelnököt és pénzügyminisztert, megdöbbentette a kormányt. A diákok a pénzügyminisztert kirángatták gépkocsijából és annyira összeverték, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A minisztert azonnal rendőrkordon vette körül és a királyi palotáig kísérték. Ugyanakkor az erkélyen megjelenő ifjú királyt a tömeg lelkes

ünneplésben részesítette. A király felajánlotta a pénzügyminiszternek, hogy testőrségével kísérteti haza, ha a palota hátsó kapuján távozik. A miniszter azonban kijelentette, hogy a főkapun távozik, még akkor is, ha hordágyon viszik el.

Hír szerint a pénzügyminiszter a miniszterelnök főtámasza a király és a kormány közötti alkotmányjogi harcban, melynek során a király a miniszterelnök pártjához tartozó szélsőséges szervezetek feloszlását és azt követeli, hogy a miniszterelnök minden fontos politikai lépés előtt kérje ki az uralkodó hozzájárulását.

Általános sztrájk tört ki a francia fémiparban

Párizsból jelentik: A Párizskörnyéki fémiparban általános sztrájk kezdődött, mert a munkaadók nem akartak a műtermi alkalmazottakkal kollektív szerződést kötni. Több műtermet az alkalmazottak megszálltak, úgyhogy a rendőrségnek kellett közbelépni.

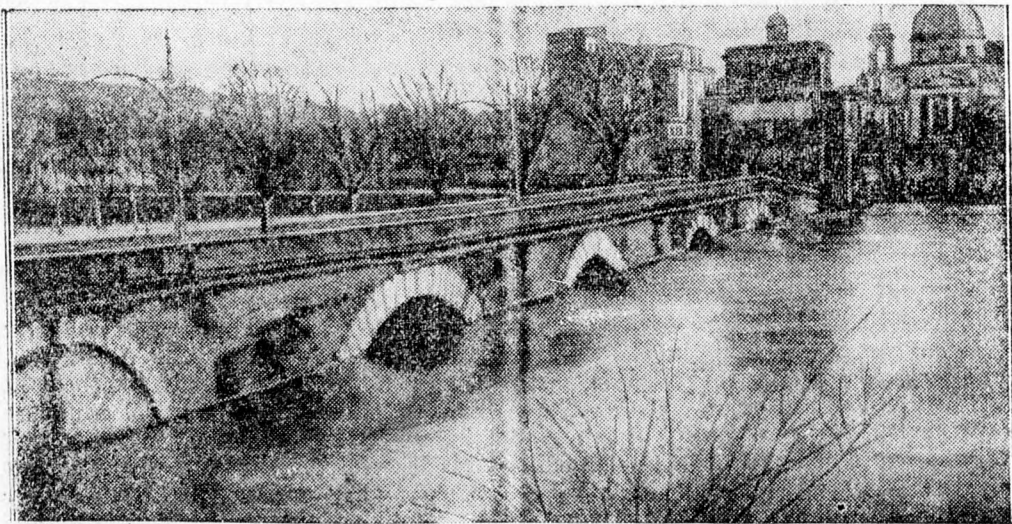
A sztrájkmozgalmak általában ismét kezdenek fellángolni Párizsban. Az élelmiszeriparban is általános sztrájk fenyeget. A párizsi és párizskörnyéki élelmiszer-üzemekben átlagosan 15 ezer körül mozgott a sztrájkolók szá-

ma. A rendőrségnek kellett itt is közbelépnie és kiűritenie az alkalmazottak által megszállott üzemeket. A marseillei, bordeauxi, metzi és toulousei dohánygyárakban is sztrájkmozgalmak tört ki. A miniszterelnök magához kérlette Blum helyettes miniszterelnököt és értekezletet hívott össze új döntőbíróági tervezet kidolgozása végett. A terv értelmében a döntőbíráskodást lényegesen meggyorsítják és megtorlást alkalmaznak a döntéshoz nem alkalmazkodó munkások és munkaadók ellen.

Elfojtották Japánban a szélsőbaloldali kísérletezéseket

Tokióból jelentik: Hivatalos jelentés szerint az utóbbi időben szélsőbaloldali tevékenység miatt a rendőrség 370 embert tartóztatott le, köztük Kato képviselőt, a proletárpárt végrehajtóbizottságának elnökét is. A jelentés szerint a szélső baloldaliak a harcoló katonák és azok hozzátartozói között izgatnak. A letartoz-

tattak kommunista csoportot akartak megszervezni a komintern 1935. évi moszkvai ülésének tervei szerint. A belügyminiszter elrendelte, hogy a megbízhatatlan pártokat oszlassák fel és nyomjanak el minden államellenes mozgalmat. A rendelkezést már szerdán reggel végrehajtották. A pártfeloszlásokat *Suecuga*

Óriási árvíz Olaszországban.

A Tiberis az esőzések következtében szokatlanul megáradt és egyes helyeken 12 méterrel emelkedett. Képünk a Tiberis római áradásáról készült, ahol városrészek kerültek víz alá s tizezrek állnak hajléktalanul.

* Idősebb embereknél, kiknek székletét, rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűvíz is meghozza a normális béltürelést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

tengernagy, az új belügyminiszter még hivatalbalépésének napján rendelte el. A letartóztatottak között két képviselő és négy volt egyetemi tanár van. A feloszlított pártok: a japán proletárpárt, a japán munkás- és paraszt-tanácsok szövetsége, valamint az illető pártokhoz tartozó szövetkezetek.

Apechidetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cim a kiadoban” még további 10 lel. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. — Magfelelő kötésnél kedvezmény.

Lakás

Egyszobás
modern lakás kiadó. Nagyvárád, Str. Luminej No. 13. Gerlicy-utca folytatása.

Egyszobás
konyhas lakás kiadó. Nagyvárád, Pop D.-u. 7. (Madarasz-telep.)

Kiadók
egy és kétszobás lakások, villany, vízvezeték és kerttel, a Siru! Minelori villamos megállónál. Érdeklődni lehet Riha Oscar főkönyvelőnél. Nagyvárád, Városi Vasut.

Utcai
3 szoba előszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárád, Str. Aurel Vlaicu (v. Vámház-u.) 31-a.

Kiadó
3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Barieri 5. szám. Colonia Pogány.

Kiadó
május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyújt. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 17.

Alkalmazás

Perfekt főzőnő
éves bizonyítványokkal bejáró főzőnőnek ajánljuk. Cim: Nagyvárád Anton Pann (v. Bölcsőde) utca 7. szám.

Hülönféle

Láposy Erzsébet
zenetanárnő
tanít hegedűt, zongorát zeneelméletet. Nagyvárád, Str. Simeon Stefan (v. Bethlen) utca 20

Rövid zongora
bérbeadó. Borbély Kálmáné, Nagyvárád, Orfelinaturul (v. Árvaház) utca 3. szám.

Kioltvasott
ujtságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Herbst
ékszerárúháza, Nagyvárád, Regele Ferdinand 3. Zsebóra, ébresztőórák 130, 150, 200 lel. Doxa, Omega, Schaffhausen órák 900, 1000, 1200, 1500, 3000 lel. Női arany órák, férfi aranyórák 700, 800, 1200, 2, 4, 8 ezer lel. 14 karátos karika arany gyűrű 300, 500, 600 lel. Valódi ezüst tárgyak gramja 4.50—5 és fél lel. Vessék aranyat, ezüstöt, briliánsot.

Keresek megvételre
2 db használt, de jó karban lévő írógépet. Ajánlatokat kérem leadni a házmesterhez. Nagyvárád, Str. Pictorul Grigorescu 4. szám.

Eladó
gramofon, 30 db tiszta lemezzel olcsón, Nagyvárád, Wilson (v. Füzés) u. 57. az udvarban

Eladó
27-es gyermek hócipő, teveszorbélésű, egy 10—11 éves leányka részére zöld színtű és egy ródlí. Nagyvárád, Regele Carol II. No. 19. Chaura.

Keresek megvételre
100—200 hold birtokot. Dr Orosz Pál, Eliseni, uj. Vánatori jud. Odorheiu.

Jókarban
levő jégsekrényt megvételre keresek. Toma István, Nagykároly Str. Avram Jancu 27.

Eladó
1 pár fajtiszta harcokanári madár és szép szobanövények jutányos áron. Nagyvárád, Str. Joan Ciordas (v. Vizvezeték) utca 29.

Fikusz
és előszobafal eladó. Nagyvárád, V. Conta (v. Halász) utca 7. sz.

Schöberl ágy
használt, eladó. Nagyvárád, Negruzzi (v. Szt. Anna) utca 18. szám.

Hangversenyzongora
eladó. Oradea, Strada Bratianu 27. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógéppel
Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5